

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.
Egyes szám ára 4.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

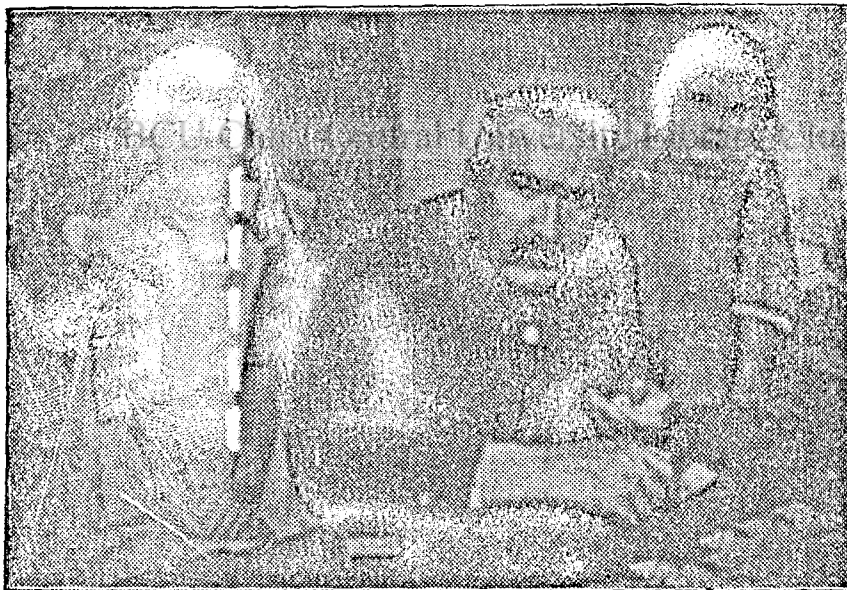
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Lengyelország nagy halottja.

A lengyelek feldarabolt országuk újjászületését döntő részben a központi hatalmak hadi sikereinek köszönhetik. Ha a német, magyar erő és vitézség az orosz elöretörést meg nem állítja s ha a védekezést támadásra fordítva, a félelmes orosz hatalmat össze nem töri, akkor Lengyelország sorsa egészen más-ként alakult volna. A győzelmes Oroszország bizonyára nem adott volna szabad, független

mellett fontos tényezője volt Lengyelország újjászületésének az a részben hősiesség, részben okos magatartás is, amelyet a lengyel nemzet a háboru idején és a háboru után tanusított. Az ország megszervezése, külső veszedelmek és belső bajok között való megtartása minden-estre a lengyel államalkotó erények munkája.

A főérdem egy férfiu nevét ékesíti, aki már a háboru előtt elszánt harcot folytatott

Pilsudszky családja körében.

életet Lengyelországnak, sőt azokat a lengyel tartományokat is igája alá hajtotta volna, amelyek eddig osztrák és német uralom alatt éltek.

De Lengyelországnak nemcsak Oroszország leigázása hozott szerencsét, hanem a háboru végső kimenetele is. Az a veszedelem ugyanis, hogy az oroszok helyett most már a németek válnak a lengyelség elnyomóivá, nem következett be.

Kétségtelen azonban, hogy a szerencse

nemzete fölzsabadításáért. Most ez a férfiu, Pilsudszky József, örökre elköltözött hősi küzdelmeinek és munkásságának színhelyéről. Pilsudszky halála nagy veszteséget és gyászt jelent nemzete számára. Valósággal megtestesítője volt a lengyel sorsnak. Ifju korában összeesküdött a cár ellen és hosszú éveket töltött szibériai rabságban. Hazatérve nem a felsőbb lengyel körökben keresett segítőtársakat az újabb küzdelemre, hanem a munkás és földmivestőmegek körében. Népszervező munkája

ujabb üldözést szerzett számára, Oroszlengyel-országból az osztrák uralom alatt levő Krakóba kellett menekülnie.

A menedéket Pilsudszky azzal hálálta meg, hogy a világháború kitörésekor lengyel légiókat szervezett s azokkal az osztrák—magyar hadsereg kötelékében harcolt az oroszok ellen. Mikor a központi hatalmak győzelmei valószínűvé tették a lengyelek felszabadulását, Pilsudszky olyan magatartást kezdett tanúsítani, ami nem volt a németek inyére, a német hadvezetőség le is tartóztatta és a háboru végéig fogságban tartotta.

A német hatalom összeomlása után Pilsudszky visszatért hazájába és megkezdte annak újjászervezését. A polgári főhatalmat rövidesen a katonai főhatalom elfoglalásával cserélte föl. Ettől kezdve mint marsall intézi nemzetét sorsát. Az eszközökben nem mindig

válogatott, például 1926-ban fegyveres erővel kergette szét a parlamentet, amely hasznos munka helyett csunya viszályokkal fecsejtette idejét. Pilsudszky a maga híveit helyezte el a vezető állásokban, maga a háttérből intézte az ország belső és külső politikáját.

Az ő irányítása mellett Lengyelország külső politikája nem egy váratlan fordulattal lepte meg a világot. A francia befolyás alól kivonta magát és Németországgal szövődött, hogy támaszt nyerjen az oroszok ellen. Genfben a nagyhatalmakat is saját kisebbségi kérdésük rendezésére hívta föl, Közép-Európa kérdésében Magyarország érdekeit támogatta.

Pilsudszky halála tehát méltán vert föl nagy hullámozást nemcsak otthon, hanem a külföldi nemzetek körében is. Kérdés ugyanis, hogy a lengyel külső politika most már milyen utakon fog tovább haladni?

Az egyetem-alapító.

A budapesti tudományegyetem ez évben ünnepli alapításának 300 éves jubileumát. Az egyetemet a magyar katolikusság egyik legnagyobb alakja, Pázmány Péter, biboros, esztergomi érsek alapította 1635-ben Nagyszombatban, ahonnan később az ország fővárosába hozták.

Aki Pázmány Pétert és vallási villongásokkal keresztül-kasul szabdalt korát, a XVII. század elejét ismeri, korának e kétségtelenül egyik legkimagaslóbb alakjában két nagy jellemvonást lát kidomborodni: a nemzetéhez való lángoló ragaszkodást és a tudomány szíves szeretetét, melynek, mint nagyképességű jezsuitarendi szerzetes, maga legragyogóbb művelője volt.

Pázmány Péter.

Országok, népek, nemzetek kiválasztott nagy emberei rendszerint e két nagy hivatással állanak az élre: tenni a nemzet külső nagyságának és belső műveltségének emelésére. E két nagy hivatás mellett másodrendűek egyéb cselekvései életüknek. Pázmány köztudományság korának legnagyobb hitvitázója volt. A hitviták annak a kornak jellegzetes társadalmi és tudományos mozgalmában igen fontos szerepet játszottak. De most, három század megtisztult távolában mi meg tudjuk állapítani, hogy Pázmánynak épügy, mint az akkori magyar állami és társadalmi élet más nagy embereinek ily irányu működése is végeredményben a fennebb megjelölt két nagy hivatást szolgálta, nevezetesen a nemzethez való tartozás örök érzetét és a nemzeti műveltség eleven gondolatát.

Amikor Pázmány az első magyar tudományegyetemet megalapította, akkor benne a nemzete dicsőségéért lángoló katolikus magyar és a tudományért végtelenségig lelkesedő művelt ember emelkedett szelleme ölelkezett. Kétszáz évvel azután egy másik nagy magyar szellem, Széchenyi István, ugyanezzel a kettős gondattal kiáltotta nemzete fülébe az idők szavát.

A budapesti tudományegyetem még századokon át hirdetni fogja a magyar szellem életerejét, energiáját, de hirdetni és ápolni fogja a nagy Pázmány Péter emlékét is, aki a széttagolódott nemzet legviharosabb lelki és szellemi válságának idejében tudott annyira magyar és annyira művelt lenni, hogy a viták, harcok, küzdelmek nyügétől felszabadulva, megajándékozta nemzetét egy olyan kultúrkinccsel, melyből az, évszázadokon át a nemzeti öntudat és nemzeti műveltség áldásaival telithette magát — és telitheti mai napig is.

(— dr.)

Panaszaink.

Az Országos Magyar Párt Ciuc-megyei tagozata tisztújító közgyűlést tartott. A tisztújító közgyűlésen ezernél több érdeklődő jelent meg. Különös jelentőséget adott a gyűlésnek, hogy azon résztvettek dr. Gyárfás Elemér, dr. Pál Gábor, dr. Willer József és Szabó Béni a magyar parlamenti csoport tagjai.

A gyűlésen szóba kerültek a magyarság legidősebb sérelmei. Pál Gábor a most folyó románosítási törekvésektől kapcsolatban a következőket mondotta:

— Erdélyben az államhatalom évszázadokkal ezelőtt nem is foglalkoztatott a nemzetiségből való kiforgatással. Minden erőt a belviszályok, hadjáratok, török pusztítások elleni védekezések kötötték le és ezenfelül évszázadokon át a hivatalos nyelv a latin volt, amely bizonyára nem segítette elő az elmagyarosítást. Még száz éve sincs tehát annak, hogy a latin nyelv helyét a magyar foglalta el. Az erdélyi fejedelemség megszüntetése után a csarok osztrák uralom következett, amely a németesítés minden eszközét igénybe vette.

Az osztrák katonai hatóságok telepítették be 1780-ban a ciucmegyei románokat. — Ciucmegyében az 1703. évi összeírás idején nem is léteztek azok a román községek, melyek ma jelentékeny, vagy tulnyomó román lakossággal rendelkeznek. Ezt bizonyítják a bécsi levéltárakban Domokos P. Péter által felfedezett okmányok, melyeket megírta gróf Teleki Domokosnak „A székely határőrségről” írt tanulmánya, amely megcáfolhatatlan forrás alapján állapítja meg, hogy a ciucmegyei román községek lakóit 1780 után az osztrák katonai hatóságok telepítették be a Regátból, ama legelők haszonbérjövendelmének fokozására, melyeket a határkiigazítások alkalmával visszacsatoltak és az osztrák katonai hatóságok elfoglaltak.

Majd leszögezi, hogy a román államférfiak azért liangoztatják folyton, hogy erőszakosan elmagyarosítás útján nagyszámú románosság vesztette el a Székelyföldön nemzetiességét, mert ürügyet akarnak találni a székelyek részére nemzetközi szerződésben kötött jogok valóraváltásának megtagadására. A nagyhatalmak és Románia között 1919. december 9-én létrejött szerződés ugyanis a székelyek részére egyházi és iskolai önkormány-

zatot kötött ki, amelyet minden sürgetés ellenére sem valósítottak meg. Ezzel szemben sürgős feladatnak tekintik a székelyek „visszarománosítását” és úgy tüntetik fel a székelységet, mintha nem képeznének tömör egységet.

Pál Gábor ezután a hitvallásos iskolák kérdésével foglalkozott. Beszédének ebben a részében egyuttal választ adott Goga Octaviánnak a Magyar Párthoz intézett kérdésére, hogy miképpen gondolja a Párt az egyházi és iskolai önkormányzatot? Dr. Pál Gábor erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Követeljük hitvallásos iskoláink részére az állam legfőbb felügyeleti jogának elismerése mellett az önkormányzat teljes szabadságát, mely az egyházi főhatóságok számára biztosítja a közvetlen vezetés, irányítás és felügyelet minden jogát, az iskolalétesítés korlátlan szabadságát és a nyilvánossági jog elismerését. Mivel az 1919. évi párisi szerződés csak a székelység részére ígérte meg az iskolai önkormányzatot, ennek megadása után az iskolai önkormányzatot az egész magyarságra ki kell terjeszteni, mert a székelység a magyarsággal együtt elválaszthatatlan faji és nyelvi egységet képez.

Pál Gábor nagyhatású beszéde után Willer József dr. kamarai képviselő emelkedett szólásra. Beszédében Vajda Sándor magyar-ellenes mozgalmát bírálta. Kifejtette, hogy Vajda mozgalma nélkülözi az erkölcsi és jogi alapot és ezért bizik abban, hogy annak nem lesz semmi sikere. Beszéde végén arra kérte a magyarságot, hogy tartson össze és erősítse faji és nemzeti öntudatát.

Szabó Béni a kisiparosok érdekében kifejtett munkásságáról számolt be. Nyomatékosan figyelmeztette a gyűlés résztvevőit, hogy a mai nehéz viszonyok között csak összetartással és szervezkedéssel tudunk megbirkózni a létünket fenyegető veszélyekkel szemben.

Dr. Gyárfás Elemér a közigazgatás hajairól beszélt. Beszédében elsősorban a községi és megyei közigazgatás kérdését boncolgatta. Eddig nem kevesebb, mint tizenkét közigazgatási törvényt hoztak a különböző kormányok javaslatai alapján, ami a közigazgatást bizonytalanná teszi. Majd kitért a kisebbségi nyelvek használatának szigorú eltiltására a

tanácskozásokon. Indítványára a közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy tiltakozik annak a szakasznak megszavazása ellen, mely kizárja annak lehetőségét, hogy a saját pénzén fenntartott községi igazgatásában a lakosság részt vehessen.

A nagyhatású beszédek után megválasztották a Ciuc-megyei tagozat tisztikarát. Elnökké dr. Pál Gábort kiáltották ki egyhangú lelkesedéssel. Egyidejűleg megtartották a városi tagozat tisztújítását is.

A végig emelkedett és lelkes hangulatban

lefolyt gyűlés újabb tanubizonyosság amellett, hogy a magyarság hűségesen kitart vezetői mellett és megbecsüli azt az áldozatos munkát, amit a magyar parlamenti csoport tagjai és a tagozatok vezetői érdekében kifejtettek. Hiába hirdetik hamis szóval a magyarellenes ujságok, hogy az *Országos Magyar Párt* nem támaszkodik népi erőkre. Napról-napra újabb és újabb gyűléseken bizonyosodik be, hogy soha olyan egységes és összetartó nem volt a magyarság, mint a mai nehéz időkben.

Külföld.

A Balkán-szövetség tanácskozása. Bucuresti-ben tartották meg a balkáni államok most sorra került rendes tanácskozását, melynek fő célja volt a Balkán-államok állásfoglalása a vesztes államok közül Ausztria, Bulgária és Magyarország felfegyverzése kérdésében. A szövetség — a béke megvalósítására irányuló szilárd törekvésének hangsúlyozása mellett — az említett kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy a döntést Angliára, Olaszországra és Franciaországra bizza. A tanácskozás nagyon barátságosan folyt s a hivatalos jelentés szerint eredményesen végződött.

Lengyelország apja. Súlyos betegségben, nagy szenvedések közt megvált az élettől az új Lengyelország legnagyobb fia: Pilsudszky marsall. Egész életének egy célja volt: százötven éves feldarabolás után visszaállítani Lengyelországot. Ezért szenvedett a cári uralom idején rabságot Szibériában, harcolt a világháború idején az osztrák-magyar hadseregben s ült a háború végén német börtönben. Céljától azonban semmi nem bírta eltántorítani s végre is megvalósította azt: a szabad, egész és független Lengyelor-

szágot. Hazája sorsának intézését azután is kezében tartotta és neki köszönhető, hogy a szovjet támadása összeomlott minden eredmény nélkül s hogy Lengyelország rövid idő alatt önálló nagyhatalom lett, jóbarátságban Franciaországgal, de jóbarátságban Németországgal is és független mindkettőtől. Angliában főként azért fájlatják a marsall elhunytát, mert attól tartanak, hogy Lengyelország ezután nem tudja így megőrizni pártatlan függetlenségét, mint tette azt eddig. Pilsudszky halála különben világszerte nagy részvétet keltett, különösen pedig Magyarországon, melynek igaz, őszinte barátja volt.

A francia külügyminiszter útja. A val külügyminiszter meglátogatta Varsót és Moszkvát, főként a német fegyverkezés folytán előállott helyzet megbeszélésére, de azért is, hogy a keleti biztonsági szerződés megkötését biztosítsa. A lengyel fővárosban udvariasan, de hűvösen fogadták a francia külügyminisztert s a hírek szerint közölték vele, hogy bármennyire barátja Lengyelország a békének, abba nem egyezik bele, hogy területén a Szovjet-csapatok bármikor is átvonulhassanak, már pedig a keleti-biztonsági szerződés elfogadása ezt a szerződést is ráróná Lengyelor-

szágra. Annál nagyobb fénytel és ünnepélyességgel fogadták Lavalt Oroszországban, hangoztatva a régi francia-orosz barátság teljes helyreállítását.

Ezek a látogatások mind a béke megszilárdítására szolgálnak, de legalább is ugyanolyan mértékben Franciaország biztonságának megerősítésére s Németország elszigetelésére. Épen ezért eredményüket ma még nem lehet kellően értékelni.

Nehéz helyzet Afrikában. Ugy látszik, alig lehet elkerülni az olasz-abesszin háborút. Olaszország lázasan folytatja a csapatszállítást Afrikába s Mussolini kijelentette, hogy már kilencszázezer olasz katona áll fegyverben. Anglia és Franciaország minden erejükkel el akarják háritani a háború veszedelmét, de kérdéses, hogy munkájuknak lesz-e sikere, mert Abessziniában is nagy a háborus kedv.

Mackensen Magyarországon. A kiváló volt német hadvezét hosszabb időre Magyarországra ment. Meglátogatta fiát, aki Németország budapesti követe s a székesfehérvári huszárezredet is, amelynek tulajdonosa. A hadvezért, aki a háború alatt nagy szolgálatot tett Magyarországnak, nagy ünnepélyességgel fogadták, bár látogatásának nincs politikai háttere.

Belpolitikai hírek

Maniu hódoló távirata. A király a május 10-iki ünnepélyvel kapcsolatban a vezető politikusokat külön meghívta az ünnepélyen való részvételre. Maniu Gyula elkésve kapta meg a táviratot és ezért az ünnepélyen nem jelenhetett meg. Táviratot küldött azonban a királynak és ebben hódolatát fejezi ki. Maniu táviratának ellenzéki körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Hadfelszerelési alminisztert nevezett ki a király. A Skoda-szerződés megkötése után erőteljesen hozzáálltak a hadsereg felszereléséhez. A munka menetének megkönnyítésére Tatarescu miniszterelnök elhatározta, hogy a hadfelszerelési ügyek intézésére alminisztert neveztet ki. A miniszterelnök előterjesztésére a király az új alminisztert Bejan Petre kormánypárti képviselő személyében már ki is nevezte.

Vajda Bucurestiben próbálkozik. Mióta Vajda a tulzó irányu nemzeti politika vezetőjévé szegődött, több helyen érték csufos kudarçok. A józanabb felfogású politikusok és a józan gondolkozású románság-elíteli Vajda politikai irányzatát. Most Vajda Bucuresti-ben próbál eredményeket elérni. Nagy népgyűlést tartott és ezen a már többször ismertetett elveinek helyességét hangoztatta. Beszéde során nagy elismeréssel emlékezett meg a kormánynak arról a tetteről, hogy a kisebbségi vállalatok ellen különleges rendszabályokat léptetett életbe. Vajda Bucuresti-i szereplését különös eset zavarta meg. Amikor Vajda Bucuresti-be érkezett, közelében egy petárda robbant fel.

Bezárták a Bucuresti-i orvosi egyetemet. Közöltük lapunkban, hogy a diákzavargások miatt bezárt Bucuresti-i egyetemen az előadások megkezdődtek. A nyugalom rövid ideig tartott. Az orvosi egyetemen kiújultak a zavargások és ezért az egyetemet bezárták. A hallgatók egy fél évet elveszitenek tanulmányi idejükből.

Mihalache megértően nyilatkozott a kisebbségekről. Mig Vajda Bucuresti-ben uszít a kisebbségek ellen, a nemzeti parasztpárt ókirályságbeli elnöke Erdélyben érdekes nyilatkozatot tett. Mihalache Aradon egyik beszéde alkalmával megértően nyilatkozott a kisebbségekről. Kijelentette, hogy nem a kisebbségek okai azoknak a bajoknak, amiket sokan szeretnének rájuk háritani. Végül elmondta, hogy a kisebbségek ezen a földön születtek és így joguk van az élethez.

Értekezletet tart a Magyar Párt kisebbségi szakosztálya. Az Országos Magyar Párt kisebbségi szakosztályának elnöke, dr. Jakabffy Elemér értekezletet hívott össze Oradea-ra. Az értekezleten a legidősebb kisebbségi kérdésekről fognak előadásokat tartani a kisebbségi kérdés legkiválóbb szakértői.

Hírek

Nagy esőzések után. A május elejei fagyok után az időjárás esősre fordult. Sok helyen a zivatarok alkalmával jégeső pusztított. A jég különösen Erdély melegebb vidékein okozott nagyobb kárt, ahol a növényzet fejlődése előrehaladott állapotban volt. Helyenként a megáradt patakok és folyók árvízkárokat okoztak.

Bonokkal is lehet fizetni a forgalmiadót. Miniszteri rendelet értelmében az 1931 január 1-ig keletkezett forgalmiadó hátrálékokat bonokkal is lehet fizetni. Amennyiben a kisiparosok, akik általában fizették a forgalmi adót 1927—28—29. évekből származó forgalmiadó hátrálékaikat most kifizetik, nem kell, hogy fizessenek kamatot és bírságot.

Nagyon sok a hamis pénz. A kereskedők körében megállapították, hogy az utóbbi időben a fémpénzek között nagyon sok hamisítvány van. A Bucuresti-i és Craiova-i kereskedelmi és iparkamarák beadvánnyal fordultak ebben az ügyben a pénzügyminiszterhez. A két kamara arra kérte a pénzügyminisztert, hogy az ezüst váltópénzt a Nemzeti Bank vonja be és bocsásson ki helyettük államjegyeket.

Dalosverseny lesz a székelyfővárosban. Junius hónap végén Targu-Muresen országos magyar dalosverseny lesz. A versenyre már eddig is sok magyar dalárda jelentkezett. A versenyt az Országos Magyar Dalosszövetség rendezi.

Nagy beteg a volt német császár. Vilmos, volt német császár súlyosan megbetegedett. A nagy beteg ágyához a leghirnevesebb orvosokat hívták.

Többszin nyomású, finom kivitelű, izléses

Konfirmáció emléklap

17×25 cm. nagyságban 250 lej
24×32 " " " 3.— "

Megrendelhető a

MINERVA

könyv- és papírkereskedésben
Cluj, Str. Reg. Maria 1.

Magyarnapok.

Május hó 12-én jól sikerült magyar napok voltak két Cluj-megyei községben. A magyar napokon dr. Sulyok István szerkesztő, Török Bálint, az EGE igazgatója és dr. Szász Ferenc a „Magyar Népszekerkesztője” vettek részt.

Gilău községben nagy közönség gyűlt össze a kulturház nagytermében. A dy Elemér lelkész megnyitó szavai után Török Bálint igazgató ismertette a közlegelőkre vonatkozó miniszteri rendeletet. Kifejtette, hogy a rendelet sok tekintetben sérelmes a gazdákra nézve és ezért az Erdélyi Gazdasági Egyesület panaszíratl fog az ügyben a kormányhoz fordulni.

Sulyok István a magyar nyelv jelentőségét és az irni-olvasni tanulás fontosságát fejtette ki. Rámutatott, hogy a mai haladó szellemű világban csak az tudja sikeresen felvenni a létért való küzdelmet, aki állandó tanulással és önképzéssel igyekszik lépést tartani a világ haladásával. Előadásának végén hangsúlyozta a nemzeti ruhaviseletének nagy jelentőségét. Kifejtette, hogy a nemzeti ruhaviselete nagy gazdasági jelentőségű. Különösen a kalotaszegenny nagy súlyt kell a nemzeti viseletre fektetni, mert a kalotaszegi népviselet és a kalotaszegi háziipar világhíresek.

Dr. Szász Ferenc a mezőgazdálkodás legújabb vívmányairól tartott előadást. Eleven és színes képekben mutatott rá azokra a tennivalókra, amelyeket a változott gazdasági viszonyok következtében mindenütt alkalmazni kell. Felhívta a jelenlevő férfiak és nők figyelmét, hogy úgy a mezőgazdálkodásban, mint a könyhakérté-

szetben igyekezzenek a piac követelményeinek megfelelő módon berendezkedni.

Gilău község magyarsága derék lelkészének vezetése mellett mindent megtesz magyarságának megtartásáért és mindent elkövet, hogy haladjon. A kiküldöttek azzal az érzéssel távoztak a községből, hogy a magyarság szeretettel ragaszkodik vezetőihez és megfogadja jótanácsaikat.

Capusul Mare községben a kiküldötteken kívül megjelentek dr. Bibó Béla Capusul Mic-i és A dy Elemér Gilău-i ref. lelkészek. A nagy záporosó miatt a megbeszéléseket nem lehetett a szabad ég alatt megtartani és így egy kisebb termet zsufolásig megtöltő közönség előtt folytak le az előadások. Török Bálint igazgató az időszerű gazdasági természetű rendeleteket ismertette. Dr. Szász Ferenc rámutatott, hogy a község határa termőföld tekintetében nagyon gyenge. Nagy terület áll ugyan a községi lakosság rendelkezésére, annak termőereje kicsi. Rámutatott, hogy okszerű állattenyésztéssel és helyes trágyakezeléssel a termőföld erejét meglehet sokszorozni. Ezenkívül kifejtette, hogy új termelési ágak beállításával, főképpen a gyümölestermelés felkarolásával kell olyan termékeket előállítani, amelyek jövedelmet hoznak. Dr. Szász Ferenc előadta, hogy Ciresoia községben a lakosság évtizedekkel ezelőtt megkezdte a gyümölcsösök telepítését. Ma már minden gazdának szép gyümölcsöse van és innen akkora jövedelemre tesz szert, hogy megélhetése biztosítva van.

A hallgatóság nagy figyelemmel hallgatta az előadásokat.

Az előadások után kialakult vita és megbeszélés sok új és érdekes kérdést vetett fel. A jelenlevő gazdák egyhangulag megállapították, hogy az előadóknak igazuk van és igyekezni fognak gazdálkodásukon olyan módon változtatni, hogy az a mai kor követelményeinek megfelelően.

Drágul a föld! Az általános drágulással kapcsolatban olyan vidékeken, ahol gazdagabb a lakosság, a föld ára is megrágult. A drágulás főképpen a kisebb 10—20 holdas birtokoknál feltűnő: az eddigi ár egy-egy részrel emelkedett.

Felmentették a magyar dalosokat. Az Oradea-i törvényszék közelebbről tárgyalta le a Săcueni dalosok bünperét. Egy ünnepélyen „Nincs szebb dal a magyar dalnál” című éneket énekelték. Ebből született meg az államellenes izgatás vádja. A tárgyaláson maga az ügyész is belátta, hogy a vád teljesen alaptalan. Nem is vádbeszédet, hanem védőbeszédet tartott. A megértő és tárgyilagos ügyész beszéde alapján a bíróság igazságos ítéletet hozott: felmentette az ártatlanul meghurcolt dalosokat.

Sulyos vasuti szerencsétlenség történt Brad közelében. A Brad-Arad között közlekedő személyvonatot szerencsétlenség érte. Vata de Jos fürdőhely közelében a személyvonat a Körös folyó hidján kisiklott. Négy vasuti kocsit a 12 méter mélyen folyó vízbe zuhant. A szerencsétlenségnek 9 sulyosan sebesült áldozata van. Ezek között egy görögkatholikus lelkész állapota válságos. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a vasuti síneket tartó talpfák meglazultak.

A magyar mintavásár. A harmincadik s minden előbbinél nagyobb kiterjedésű budapesti mintavásár nagy sikerrel zárult. Ötszázezer látogatója volt s ezek közül huszezer távolabbi külföldi, köztük néhányan messze tengerentúli országból. Az üzleti eredmények is igen jók, mert a magyar mezőgazdaság s a magyar ipar jelentős külföldi rendelést kapott. Így például a magyar államvasutak gépgyártól Egyiptom tiz, a délamerikai Argentina pedig husz darab „Árpád” mintájú sinautót rendelt, amilyen most Budapest és Bécs között nem épen három óra alatt teszi meg az utat. Sok rendelést kapott a magyar gépipar Romániából is.

Szomorú évforduló. Most 25 esztendeje, hogy a Satumaremegei Ökörítő községben kigyuladt egy csűr, ahol táncmulatságot tartottak. A tűz Bolyan gyorsan harapódzott el, hogy a bál összes résztvevői hennétek. Csaknem négyszáz ember halt meg néhány borzalmas perc alatt.

Csak engedéllyel lehet lej behozni Romániába. Szokatlan rendelkezést bocsátott ki a Nemzeti Bank igazgatósága. A rendelet szerint Románia területére nem szabad a Nemzeti Bank előzetes értesítése és engedélye nélkül lej behozni. Az engedély nélkül behozott lej összeget lefoglalják és csak akkor adják ki a tulajdonosnak, mikor a pénzforgalom korlátozását külföldi viszonylatban felfüggesztik. Az összegek tulajdonosait azonban kihágás címén megbüntetik.

Leégett Tighinában egy gyár. Tighinában nagy tűz volt. Kibulladt egy olajgyár és a lángok néhány pillanat alatt elborították az egész gyártelepet. A kár ötmillió lejre rug.

A házasságszédelgés világbanoka. Egyszerre hat nőnek ígért házasságot a házasságszédelgés világbanoka. Erről közöl rendkívül érdekes cikket *Tolnai Világlapja* új száma; amely nagy terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesebbnél érdekesebb cikkeket, remek folytatásos regényt és nagyszerű rovatokat talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Mit ért a Magyar Nép tanácsa? A Magyar Nép szerkesztősege nap nap után kap hálálkodó leveleket, hogy tanácsaink következtében sok előfizetők tudta panaszát, baját elrendezni. Közlebről feljegyzésre méltó esemény történt. A Magyar Nép kiküldöttei vidéken voltak és jólsikerült kultur délutánon vettek részt. Az ünnepek és előadások megtartása után egy előfizetők előlépett a közönség soraiból és megköszönte, amit vele tettünk. Egy peres ügyéből kifolyólag azt tanácsoltuk, hogy semmi esetre se hagyja a kárára megállapított nagyobb összeget megfelebezés nélkül, hanem ügyéd utján szerezzen érvényt igazságának. Előfizetők jogi tanácsadóinkhoz, dr. Keresztes Zsigmond ügyvédhez utasítottuk. Dr. Keresztes előfizetők ügyét lelkiismeretesen és teljes odaadással látta el. Előfizetőknek tanácsunkból és az ügyvéd lelkiismeretes munkájából 17 ezer lej haszna származott.

Nagy csalás történt a katonai pékműhelyben. Az Oradea-i katonai pékműhelyben nagy csalás nyomára jöttek rá. A katonai ügyészség megállapítása szerint több tiszt és altiszt csaknem egymillió lejjel károsította meg az államot. A bűnösöket letartóztatták.

Elégedetlen a miniszter. A pénzügyminiszter az állam bevételeinek fokozása érdekében elrendelte, hogy az adóbehajtásokat élénkebbé kell tenni. Az adóbehajtások pedig a miniszteri rendelet nélkül is elég jól folynak. Május hónap első harmadában 93 millió lejjel több adó folyt be, mint tavaly ugyan ezalatt az idő alatt.

Készül a második rádió leadóállomás. Junius 15-én megkezdte működését a Brasov-Bod-i rádió leadóállomás. Az új állomást angol mérnökök ellenőrzése mellett szerelik fel.

Vádolnak két plebánost. A Curentul című Bucuresti-i újság egyik cikke alapján vádat emeltek Lőrincz József dr. és Rácz Vincze Ciuc megyei plebánosok ellen. A két plebános ugyanis összehívta és meggyöntatta a bevonuló ujoncokat. A plebánosoknak ebből a dicséretre méltó tevékenységéből született meg az alaptalan vád. Ezzel kapcsolatban örömmel kell megállapítanunk, hogy Ciucban a legutóbbi bevonulás alkalmával a legények nagyon szépen viselkedtek. Nem volt verekedés és bicskázás, ami főképpen annak tulajdonítható, hogy a római katolikus lelkészek mindent megtettek, hogy a fiataloságot helyes és komoly viselkedésre bírják.

Megdrágult a papír, de a

MINERVA

papírüzletben

Str. Reg. Maria No. 1.

még mindig a régi

OLCSÓ áron kap' atók

Írópapírok

Füzetek

Írószerek

Üzleti könyvek

Rajzpapírok

Présellképek

Staniol

Kartonok

Székely dalok és dallamok.

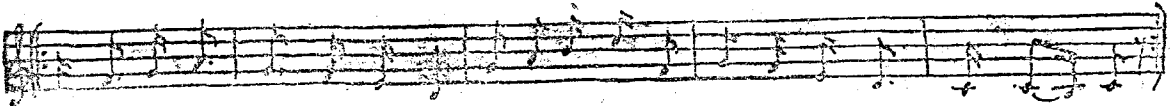
Galambfalvi nyárfás liget árnyán . . .

(Nóta.) Csekefalván és Szentábrahámon a 80-as években énekelték a székelyek.

Gyűjtötte és kottába szedte: Sz. Tóth Vilmos.

Ga-lamb-fal-vi nyár-fás be - rek ár-nyán, Fe-hér ga-lamb bús-la - ko - dik ár - ván

Fe - hér ga-lamb szár - nya a - latt, Hej! hány-szor ki-sír - tam ma - ga - mat ked - vem - re.
(prózában)

Májusban kell jelentkezni az érettségi vizsgákra. A közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a folyó évben tartandó érettségi vizsgálatokról. A miniszter rendelete értelmében a jelölteknek május 31-ig kell jelentkezniök érettségi vizsgákra. A jelöltek csak abban az iskolában jelentkezhetnek, ahol tanulmányaikat végezték. Az érettségi vizsgálatokat június hónap végén tartják meg.

Tizenhat embert mart össze a veszett kutya. A Bihormegyei Tileagd községben nagy tömegszerencsétlenséget okozott két veszett kutya. A kutyák tizenöt üvegyári munkást és egy szolgáló leányt martak össze. Az áldozatokat gyógykezelés végett a Pasztor intézetbe szállították.

Nagy visszaélések a Satumare-i pénzügyigazgatóságnál. A Satumarei-i pénzügyigazgatórágnál leplezett visszaélések botránya napról-napra dagad. Kiderült, hogy a bűnös tisztviselők az egész vármegyére kiterjesztették működésüket. A vizsgálat megállapította, hogy a tisztviselők szövetsége havi általános díjat kapott a forgalmi adót fizető cégektől. Azt is kiderítették, hogy hatvan ezer lej

jutott egy-egy tisztviselőre. A bűnös tisztviselők ügyében bevezetett szigorú vizsgálatot folytatják.

Négyszáz ember halála a szénbányában. Szecsván kínai bányatelepen robbanás történt. A robbanás következtében a bánya beomlott és víz öntötte el a tárnákat. A bányában négyszáz munkás tartózkodott, akik mindnyájan meghaltak.

Póstán fogják kézbesíteni a nyugdíjakat. Külföldi, jól bevált mintára a nyugdíjakat Romániában is postai úton akarják kézbesíteni. A kormány a tervet jóváhagyta és így rövidesen sor kerül a terv részleteinek kidolgozására. Ha a nyugdíjak postai úton való kézbesítésének terve sikerül, nagy könnyebbséget fog jelenteni a nyugdíjasokra nézve.

Meghalt a Sarmas-i autószerencsétlenség egyik áldozata. Közöltük lapunk előző számában, hogy a Cluj—Reghin-i úton a Sarmas-i vasuti átjárónál a vonat elütött egy autót. A szerencsétlenség áldozatai közül Nussbacher Chain állatkereskedő meghalt. Az ügyészségi vizsgálat alkalmával megállapították, hogy az átjárónál soha sem volt sorompó.

Nagy tűz volt egy Regát-i városban. A Botosani közelében levő Sulita városban a korezmáros háza kigyulladt. A nagy szél és szárazság következtében a tűz hamarosan elharapódzott. A házak tulnyomó része fából épült és ezért az oltás csaknem lehetetlen volt. Rövid idő alatt a városka 250 házából 110 teljesen leégett.

Vizitünetek a Dunán. Remek cikkeket és híreket közöl a *Déli* libabó weekend-rovata a dunai vizitünetekről. A népszerű színházi képeslapban ezenkívül nagyszerű képes rádió-műsereket, színházi beszámolókat, novellákat, egyfelvonásos szindarabot, gazdag filmrovatot és több mint száz képet talál az olvasó.

A Cluj-i gazdasági szolgálatból (bocsátott telekkönyvvezető)

ZEMOSA

jelige alatt egy általános kereskedelmi ügynékséget állítottak fel **Str. Memorandului 2. sz. a.** alatt az udvarban. Az iroda a következő ügyleteket kezeli: ingatlanok vétele és eladása, képviselők fogadása, iratok kibocsátása vagy elraktározása stb. Az ügynék-ég a fenti ügyletek lebonyolításáért erkölcsi és anyagi garanciát vállal.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Foglalkozzék háziiparral! —

Az állattenyésztés és növénytermelés mellett a háziiparnak is nagy fontossága van a kisgazdaságban, mert ezzel elsősorban a saját szükségleteit állítja elő, és így meglehetősen készpénz kiadástól mentesül a kisgazda; másodsorban az előállított felesleget értékesíti és ezzel jövedelmét fokozza. A háziiparral olyan terményeket értékesíthetünk, amik feldolgozás nélkül szinte semmit sem érnek.

Egy háromholdas kisgazdának egy éven át nagyon sok szabad ideje van, amit háziipar felvitatásával jól értékesíthet. Mennyire fejleszti a gazda önbizalmát és erkölcsét, ha a helyett, hogy a korcsmába részegeskednék, az asszonyok meg pletykálnak, addig otthon hasznos munkával töltik idejüket és látják és érzik, hogy ők mennyivel értékesebbek, különbek azoknál, mint akik a munkát elkerülve, elsemmiskedik a drága időt.

Amely népnek nincsen háziipara, annak rideg a lelke, nincsen a szép iránt érzéke, az nem tudja, milyen boldogság a saját munkájának a gyümölcsében gyönyörködni.

Lássuk nagy általánosságban azokat a háziipari ágakat, amiket nagyobb tökebefektetés és különösebb tanulás nélkül folytatni lehet.

Ilyenek például a fonás, szövés és varrás. A szép dísz minden asszony szeme megkívánja, nemcsak a tehetőség, hanem a szegényé is, épen azért már a régi időkben is vetélkedtek az asszonyok, kinek van szebben szőtt és kivarrt ruházata, ágybelije vagy lakás díszítésre való kendője, asztalterítője. Ebből a versenytől fejlődött ki a népművészet, ami egyes vidéken csudálatos módon kifejlődött. A falu egészséges művészetére a város is felfigyelt és évről-évre több és több városi lakásba került falusi kézimunka, sőt nagyon sok városi úriember egész szobát rendezett be népies butorokkal és varrottasokkal. A falusiak látva, hogy kézimunkájukat jól megfizetik, mind jobban és többen készítették eladásra varrottas és szőtt munkát. A szövetkezés hiánya

miatt, a lelketlen közvetítők persze a falut itt is megkárosítják, mert olcsón összeveszik az értékes kézimunkákat és ezt kétszeres, háromszoros áron adják a városokban.

Mind a varrottas és szőtt, mind az összes népművészeti munkánál meg kell tartani a környék ősi jellegzetes mintáit. Különösen figyelmeztetem a nép vezetőit, ne engedjék, hogy a nép a városi divatmajmoló mintákat bevezesse, mert ezzel tönkre teszik a környék háziiparát. A vásárló közönség mintegy megcsömörlött a sok modern mintától és izlése vissza vágyik az ősi eredetiség után, tehát ezt keresi és fizeti a népies munkán.

A kender és len feldolgozásáról nem is szólok, mert az általánosan meg van a falusi lakosság között és sok helyen gyönyörű munkát végeznek. Fontos ága a háziiparnak a gyapju feldolgozása, amelyhez tartozik a szőnyegkészítés nagyon változatos ipara. Bár mennyire igyekeznek a szőnyeggyárak olcsóságukkal kiszorítani a háziipari szőnyeget, azt soha kiszorítani nem fogják tudni, mert egy kézimunkával előállított gyapju szőnyeg a maga eredetiségével mindig értékesebb, mint a gyári szőnyeg.

Ma már mind ritkább a selyem gubó, illetve nyersselyem házi feldolgozása, pedig abból is gyönyörű dolgokat lehet előállítani. Orománia egyes helyein még foglalkoznak fehérneműnek való nyersselyem anyag előállításával, ami nagyon szép, mutatós anyag és magas áron tudják értékesíteni.

Bár a várost járó falusi legények és lányok meg-megpróbálják a falvakba bevezetni az olcsó, sötétszínű, alsó ruhát, de az egészséges falu az ilyeneket lenézi, gunyolja és nem hajlandó a szépen kivart patyolat-fehér ingvállat és a magaborgolt csipkével díszített pendelyt elhagyni. Sajnos, a felső ruházatból már nagyon sokat átvettek a várostól és a háziszőtttest mind jobban kiszorítja a karton. Itten kellene tenni valamit a falu vezetőinek, hogy felvilágosítsák a népet az ő gyönyörű

régi viseletének szépségére.

Nagyon különböző anyagokat lehet felhasználni a háziipari kötött vagy fonott munkákra. A szalmából kalapokat, kosarakat, méhkasokat és más háztartási cikkeket lehet csinálni. A gyékényből szatyrokat, takarókat, szőnyegeket; a kukorica háncsból székeket kötnék be, üvegeket fonnak körül, finom fali takarókat kötnék, cipőket készítenek. Egy kiállításon kukorica háncsból volt fonva egy szoba teljes berendezése, amit nagy pénzen vásárolt meg egy gazdag úr, aki értékelni tudta a butor készítőjének a művészetét. Ugyanazon a kiállításon különböző színű rongyból szőtt művészi tájkép volt kiállítva, a képrámája gyönyörű kézi faragás volt, amit szintén magas áron vásároltak meg. Hársból szintén egyes dolgokat lehet fenni vagy kötni, amit mind pénzzé lehet váltani.

Azokon a helyeken, ahol fűzvessző, vagy mogyorófa terem, ezeket is nagyszerűen fel lehet használni háziipari célra. Szekér kasokat, különféle kosarakat csinálnak belőlük, üvegeket fonnak be, kerti bútorokat és számos más eszközt készítenek belőlük.

A disznóöléskor kitépott sertéből és a lófarok szőréből házilag is nagyszerű keféket, meszelőt lehet kötni. A cirok szakállból seprűt, surlókefét lehet csinálni.

A fa- és agyagedények készítése nagyon sok kisgazdának nyújt számottevő mellék keresetet.

A faragás szintén olyan háziipar, mely kimeríthetetlen alkalmat nyújt a népművészetre. A házi butorokat, konyha-berendezéseket a férfiak nagyon sok helyen szépen kifaragják, sőt nagyon sokan a művészetet annyira vették, hogy gyönyörű mintákat vésnek az eszközökbe, amik egyes környék fa-faragását jellegzetessé és ezáltal keresetté teszik. De nemcsak a butorokat, hanem az udvar kapujától, galambducától kezdve a legkisebb ostornyélig, mind a gazda ügyességét, szorgalmát

és művészetét dicséri. Az ilyen ügyes gazda nagyon sok pénzt tud keresni, ha szépen faragott munkájából a felesleget eladja, vagy egyenesen eladásra készíti. Különösen fürdőhelyeken és nagy városokban lehet az ilyen szép dolgokat eladni, ahol a pénzes emberek szívesen áldoznak a művészi munkára.

Lehetetlen azt a sok kereseti alkalmat mind elsorolnom, amivel a kisgazda segíteni tud magán. Azt mindenki maga kell érezze, hogy mire van hajlama, és azt képezni kell. Előbb csak durva alakok kerülnek ki a keze alól, de ha tovább küzd és az akarat megvan benne, úgy többszöri próbálgatását siker koronázza és nemsokára boldogan fog gyönyörködni alkotásában.

Az elmondottak megvilágítására egy velem megtörtént esetet említek fel. A háberu alatt a kezelésem alatt levő birtokon 30 orosz fogoly látta el a gazdasági munkákat. Búzakaszálás közben az egyik muszka lehajolt és felvett egy lókoponyát és azt a tarisznyájába tette. Mindenki kacagott rajta, de különösen az asszony nép évelődött Dimitrivel a koponya miatt. Én is megkérdeztem a muszkát, mit akar a koponyával? Mire ő csak nevetett és azt mondta, kell ez neki, amikor esik az eső. Azt hittem, megzavarodott szegény és szó nélkül békén hagytam. Ugy három hét múlva egy vasárnap beállit hozzám Dimitri és széles mosolygással egy gyönyörű kis faragott templomot adott át nekem ajándékba. „Itt a lófej uram, ezt csináltam neked belőle emlékébe.” Mondhatom, remek munka volt. A muszka szabad idejében zsebkéssel és reszelővel addig addig mesterkedett, míg egy gyönyörű kis templomot remekelt. Ez az ember otthon egyszerű pásztor volt, soha senkitől nem tanult faragást és mégis olyan művészi alkotást csinált, ami egy igazi iparművésznek is becsületére vált volna.

Bodor Kálmán.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadta

Számítások a lóhere és lucerna védelmével kapcsolatban.

Lapunk megelőző számaiban felhívtuk gazdatársaink figyelmét arra, hogy e fontos takarmánynövényeinket feltétlenül meg kell védenünk az őket megtizedelő lucernabogár és ápión bogárral szemben. Most már közeledik a védekezés ideje, tehát fontosnak tartjuk, hogy gazdatársainkkal ismertessük a védekezés, illetve az anyagszükséglet költségeit:

1. *Lucerna.* Első kaszálás után permetezés kat. holdanként 200 liter permetlé (anyagszükséglet per 100 liter 0.75 kg. Arzola-pép), tehát 1 hold összes anyagszüksége 1.5 kg. Lei 127.— értékben.

2. *Lóhere.* Első kaszálás után permetezés kat. holdanként 200 liter permetlé (anyagszükséglet per 100 liter 1 kg. Arzola-pép), tehát 1 hold összes anyagszüksége 2 kg. Lei 170.— értékben. Lóherénél az első permetezést követően 4 nap múlva okvetlenül szükséges újra permetezni. A második permetezés költsége Lei 170.—, tehát lóherevédelemmel a holdanként szükséges anyagköltség Lei 340.—.

Lapunk előfizetői, a gyárnál történt eredményes közbelépésünk folytán, az Arzola-pép árából 7.5% különleges engedményt élveznek. Arra kérjük tehát gazdatársainkat, hogy közöljék velünk sürgősen a nekik szükséges Arzola-pép mennyiségét, melyet az itt közölt számadatok alapján, tekintetbe véve bevetett területeket, most már pontosan megállapíthatnak.

Az is helyes volna, ha több gazdatársunk a megrendeléssel összeállna és együttesen legalább 50 kg. védőszert rendelnének, mert a gyárnál azt is sikerült elérni, hogy ezt a mennyiséget előfizetőink a fuvarkölt-

Gazdatársak!

A lucernabogár elpusztítja drága

lucernátokat,

az ápiónbogár pedig a nagyértékű

lóheretermést.

Csak egy biztos és olcsó védekezés van ellenük:

permetezés **ARZOLA**-péppel!

Minden felvilágosítást megad e védőszerről a szerkesztőség.

ség viselése nélkül, tehát költségmentesen kapják meg arra az állomásra, mely községükhöz legközelebb esik.

Félmillió ember látogatta meg a budapesti nemzetközi vásárt.

A budapesti kiállításon a megnyitás óta reggeltől estig nagy tömeg hullámzott a vásár területén, ellepve a széles utakat és tereket éppen úgy, mint a pavillonokat is. Ez a látogató sereg döntötte el, hogy melyek az idej vásár legérdekesebb részletei. Nyilvánvalóan azok, ahol reggeltől estig a legtöbb ember szorong és ahol csaknem közelharcok folynak az első sorok helyeiért. Ilyen szempontból nézve a vásárt, meg kell állapítani, hogy a legnagyobb sikert azok a kiállítók érték el, akik nem csupán kész áruikat mutatják be, hanem bemutatják azt is, hogy

hogyan és milyen modern és tökéletes gépekkel készítik ezeket az árukat. Ott dolgoznak ezek a csodálatos gépek a vásáron és működésüket reggeltől-estig nézi a fáradhatatlan tömeg. A legmodernebb gyapjúfésülő és damasztövíző gépek boszorkányos működése világosan mutatja, hogy hová fejlődött a régi rokka, meg az egyszerű szövőszék. Egy imponáló gép a vásáron vizsgálja szaka? datlanul, hogy elég erős-e egy készülő új repülőgép szárnya; máshol megint azt, hogy hogyan fujják és készítik a víflanykörtéket. Smaragd zöld, tengerkék, borvörös vagy négerszínű lesz az idej szőrmedivat, s ezzel kapcsolatban azt is bemutatják, hogy hogyan készülnek a „bueno“ háromnegyedes bundák, hogy hogyan készül a magyar báránybőrből a legnemesebb prémeket teljesen pótló

HOFHERR—SCHRANTZ & CLAYTON—SHUTTLEWORT R.-TÁRS,
Budapesti és Bécsi gazdasági gépgyárnak Erdélyrészi képviselője

SZIBERTH SÁNDOR

BISTRITA, Strada Coşbuc G6. No. 1.

ajánlja fenti cég elsősorú gyártmányait:

acél és fakeretű cséplőszekrények, cséplőkészletek, benzin, nyersolaj és szivógázmotorok, traktorok löherfejlesztő gépek, vetőgépek, lógereblye, kaszálógépek, szecskavágó, répvágó, lombberendezések és stb. a legjutányosabb árakban. Megkeresésére szívesen szolgálunk árajánlattal.

gyönyörű szörme. Természetesen se szeri se száma az ilyen bemutatónak. Hatalmas nagy sikere van ez idén is a divatrevünek. Ezuttal a kis- és középiparosok bizonyították be, hogy éppen olyan csodálatos öltözékeket tudnak tervezni és varrni, mint a legdrágább és legelőkelőbb szalonok. Jelentős újítás, hogy a divatrevüket szabad színpadon tartják, a ruhákat tehát nem mesterséges világitási hatások csalóka fényében mutatják be, hanem napvilág mellett, a maguk igazi valójában.

Közel ötszázezren nézték meg a vásárt. Tíz-, tizenöt-, husz-ezer ebédet szolgáltak fel naponta, kétezer asztal, nyolcezer szék, négyezer abrosz, tizenkétezer étkezőkészlet, ugyanannyi sörös-, vizes-, és borospohár áll rendelkezésre. A konyha kitünő, ami természetes, hiszen a vásár vezetősége arról is gondoskodott, hogy a legkitünőbb szakember gondoskodjék a látogatók seregének élelmezéséről.

Megint megjelentek a kolumbácsi legyek. Erdély több vidékén megjelentek a kolumbácsi legyek. Bihar, Arad és Cluj megye több községében láttak már rajjokat. Az elmúlt esztendő szomorú tapasztalatai alapján felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy idejekorán tegyenek meg minden óvintézkedést a kolumbácsi legyek veszedelmének leküzdésére.

Nagy kárt okozott Magyarországon a fagy. A májusi fagyok pusztításának szomorú képe Magyarországon most bontakozik ki teljes mértékben. A fagy a sik vidéki szőlők termését teljesen elpusztította. A hegyvidéki szőlőkben a fagy a termés felét semmisítette meg. A gyümölcsösökben csaknem hasonló pusztítást okozott a fagy. Az érzékenyebb konyhakerti növények, ugorka, dinnye, paprika, paradicsom egész Magyarországon elfagytak. Ezeket azonban palántolás segítségével pótolni lehet. A szántóföldi növények közül a gabonaneműek szenvedtek legkevésbé. Mint-hogy azonban a fagy levézetüket megperzselte, fejlődésükben visszamaradtak. A löherések és lucernások közül a löherében alig van kár. A lucernások azonban nagyon sokat szenvedtek. Az elfagyott lucernákat már kaszálják. A magyar kormány megtett minden intézkedést, hogy a fagy által okozott kárt enyhítse.

Angliában nagy állatjárvány pusztít. Anglia Dorset nevű tartományában a szarvasmarhák között súlyos természetű száj- és körömfájás járvány lépett fel. A járvány egyes helyeken csaknem teljesen megsemmisítette az állatállományt. Newton városka közelében 28 ezer elhullott állatot égettek el máglyákon. Az elhullott állatok értéke négymillió lejnyi összegre rug.

Buzát akarnak vásárolni az olaszok és belgák. Az olasz és belga kormányok értesítették a román kormányt, hogy nagyobb mennyiségű búzát szeretnének vásárolni Románia területén. A román kormány megtette a lépéseket, hogy a vásárt le lehessen bonyolítani.

Piaci árak Odorheiu-n.

Buza 75—80, kukorica 37—39, árpa 45—48, rozs 66—70, zab 25—27, paszuly 40—44 lej 20 literes vékánként.

Piaci árak a Bánátban.

A kedvező időjárás következtében a Bánát-i piacokon a gabona ára megolesult. A vetések az esőzések következtében nagyon szépen fejlődnek és bő termésre van kilátás. Az árak a következőképpen alakultak:

Buza 390—400, árpa 280—300, kukorica 320, korpá 240 lej mázsánként.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek árában kaphatók.

Cyéri raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kiegészítővel. Speciális javítóműhely az összes rendező gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

“RAPID”
ÍRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33.

• AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK •

A testvér szava.

Nem régen kedves és megkapó ismertét olvastam, amelyben az amerikai néger költészetet ismertette a szerző. Reámutatott arra, hogy a kezdetben gyér lakosságú Amerikának nagyon jól fogott az, hogy néger rabszolgákat telepíthetett le és használhatott fel, mint olcsó munkaerőt. A négernek alig számbavehető ellenszolgáltatásért rendkívül nagy hasznot hajtottak uraiknak. Később azonban bekövetkezett a négernek felszabadítása s rendre az is kitűnt, hogy a rabszolgasorsban tartott feketék nem is olyan minden művelődésre képtelen, elmaradott emberek, mint amilyeneknek tartották őket. Fölvetődött így a kérdés, hogy vajjon alantasabb szellemi fokon azért állanak-e a négernek, mert haladásra önmagukban alkalmatlanok és képtelenek, vagy pedig azért, mert a fehérek tervszerűen és következetesen elzárják előlük az emberi előhaladás lehetőségeit?

Igy terelődött az amerikaiak s később az egész művelt emberiség figyelmé a négerek felé. Így igyekeztek megismerni költészetüket, lelki életüknek, benső vágyaiknak megnyilatkozását, irodalmukat, művészetüket és akkor meglepetve látták, hogy ezeknek az embereknek a lelkében is őszinte vágyakozás él, megértés, szeretet, jószág után és az emberi megértés után esengő vágyakozás megragadó költeményekben, szívbekapó vallomásokban nyer kifejezést.

Maksay Albert, aki az amerikai költészetet ismertette, le is fordított egy nagyon szép költemény-részletet, amelyben a néger költő szomorú, igazán lelket megragadó szemrehányással kéri számon a fehér embertől a megcsufolt testvériséget:

Testvér, jöjj!

Járuljunk Istenünk elé.

Ha majd előtte állunk,

En ezt mondom:

„Uram, én nem gyűlölök,

Engem gyűlölnek.

En nem bántok senkit,

Engem bántanak.

En senki földjét nem kívánom el,

Az én földemet kívánják.

En nem csúfolok senkit,

De az én fajtámat kicsúfolják.“

Hát te mit mondasz majd testvér?

Hát te mit mondasz majd testvér? Ez a jajgató kérdés éles szemrehányásképen nyílt bele az amerikai keresztyén társadalom szívébe is. Hiszen egyszerre leleplezi egy ilyen szemrehányó kérdés, hogy vajjon valóság-é, tényleges igazság-é keresztyénségünk és nem szomorú képmutatás-é, ha ugyan azok az emberek, akik vallják azt, hogy egy Atyának gyermekei, testvérek vagyunk, vallják szóban, a valóságban még csak egy szállodába sem mennek be és nem túrik meg magukkal egy fedél alatt a másik embert, csak azért, mert más színü a bőre, más fajhoz tartozik s a fejlődés vonalán hátrább áll, mint ő? A néger költészet is azt mutatja, hogy minden ember lelke mélyén egyformán érzi és szenved a méltatlan lenézés, kegyetlen mellőzés és bántalom miatt. És épen azért mindenki, aki hideg göggel, kegyetlen önzéssel, szívtelen érzéketlenséggel bántja meg és alázza meg embertársát, vétkezik nemcsak az emberi, de az isteni törvények ellen is.

A keresztyénségnek mindig az volt a hivatása, és ma is az a hivatása, hogy fölemelje szavát minden elfogult, gyűlölködő embermegvetés ellen és pártjára keljen az árvának, a gyöngének, az elhagyatottnak. Mihelyt eljutunk oda, hogy meg tudjuk hallgatni a szenvedő embernek panaszát, elismertetés után való vágyakozását, abban a pillanatban a mi szívünkben is megmozdul a jobb érzés: Az is ember, annak is fáj a szíve, mint neked, és ebből a jobb érzésből születik meg a segíteni akarás nemes elhatározása, ez viszi előre az egész emberiséget a haladás útján. A gyűlölet gyűlöletet, a megalázottság bosszút ébreszt és ebből mindig csak fájdalom, mindig újra támadó háború születik, míg az egymást megértő és megbecsülő szeretet új élet áldását hozza le a földre. Jó lenne, ha ezt az igazságot az európai keresztyén népek egymás között is jobban megérténék és jobban érvényesítenék.

Üvössétek a „JELEVI ÚJSÁG“-ot. Földjü magukat nyilatkozták.

Üvössétek a „JELEVI ÚJSÁG“-ot. Földjü magukat nyilatkozták.

MULATIÓ

EMBERNEK LENNI MÉRT NEHÉZ?

Embernek lenni mért nehéz
(busong a dalod költő-testvérem)
mikor a kalász érte ring
s neki világít Nap, Hold az égen

Embernek lenni mért nehéz,
mikor neki gyűjt mézet a méhe;
Övé az erdő árnyéka, fája,
a hegy aranyát önti éléje.

Ur földön, vizen és a levegőn:
birtok-határa mind messzibb terjed.
Ennyi kincs között hogy lehet szegény,
szíve mért ismer gondot, keservet?

Ennyi kincs... s mégis — jaj! — semmije sincs!
Mert e kincs mind csak ideigvaló...
S a megfoghatón túlnézni tiltja
gögje s önzése a gyönyört-faló.

Kitaszítottja a végtelennek?
Hisz mindenben a vége st szolgáljal
Gyümölcsöző fa, mézetgyűjtő méh
nem testvére, csupán — a szolgálja.

Szeretni? Adni? E bűv-igéknek
a szótárában helyük máig sincs.
Igy vizen járhat, édig repülhet
egyre fojtóbb lesz lelkén a bilincs.

S léte béklyóját meg nem oйдhatják
műszerek, gépek, ház-kolosszusok.
Mert arra tanít régtől az Irás,
hogy: boldogságban nem bírhatja más
e földet, csak — az Alázatosok!
L. Ady Mariska.

Szegény ember tehene.

Mindnyájan tudjátok, úgy-e bár, hogy Mátyás király gyakran vett magára álmihát, úgy járta be az országot. Itt is meghallgatta a panaszokat, ott is igazított valamit az emberiség sorsán. A diákos arcu fiatalember előtt könnyebben megnyitlak a szívek, a szegényfajta is hamarabb kitérta a lelkét, mint-ha fényes palotában, nagy urak előtt kellett volna elkeseregnie bánatát.

Egyszer megint úton volt Mátyás király, nagy lebernyegét akasztott a nyakába, hamuban sült pogácsa volt a szeredásában, forrás vize oltotta el szomjuságát. Minden királyok legszerényebb királya volt Mátyás, jobb hely hijján elaludt a szénakazlak tövében, mégsem cserélt volna más királyokkal, akiknek a nevét is elfújta a szél.

Megy, mendegél, illedelmesen köszöntött mindenkit, amikor egy faluban nagy lármára kénytelen megállani.

A faluban volt egy kocsmá, az előtt sir-dogált keservesen a szegény ember.

— Hát neked mi bajod? — kérdezte Mátyás király a szegény embert.

— Jaj, jaj, nagy az én keserűségem, akár mindjárt mehetek neki a Tiszának.

— Hűvös őszi idő van most, te bolondos, mit keresnél a Tiszában? — tréfálkozott Mátyás király. — A kánikulában van annak ideje.

— Nem fürödni akarok én, — sírt tovább a szegény ember, — hanem meghalni.

— Ejnye, ejnye, miket beszélsz te itt össze-vissza! Nem szabad ám a halállal tréfálkozni. A jó Isten küldi azt ránk, épp úgy, mint az egészséget, meg a szerencsét. Csak bízd a mennyei atyára a dolgot.

Azonban a szegény ember könnyei tovább is hullottak, mint a záporosó.

— Csakhogy éhen halhatok, mert elvet-ték a tehenemet. Gyönyörű szép tarka jószág volt, kajlaszarvu és annyi tejet adott, hogy öt apró cselédemmel együtt nem kellett mellette éhezniük.

— Aztán ki vette el?

— A kocsmáros. Ugy történt ez, diák úr, hogy éppen a szegedi vásárra hajtottam. El akartam adni, hogy másikat, olcsóbbat vegyek az árán s ami pénzem még megmarad, abból jusson meleg ruhára a kicsikémnek. Hát itt ért az éjszaka, meg kellett hálnom.

Azt mondom a kocsmárosnak, kaphatok-e a tehenemmel együtt szállást?

— Egy garasért bekötheted az istállóba, a másik garasért fölmehetsz a szénapadlásra.

Lefizettem a pénzt és nyugovóra hajtottuk a fejünket. Megöleltem a tehenemet és azt mondtam még neki:

— Édes kis bocikám, álmodj a te szegény gazdáról, aki sosem felejt el, milyen jó voltál hozzá, hogyan tápláltad családostul.

Reggelhe kelvén tovább akarok menni s

vezetem már ki a jóságot, mikor rám ripakodik a kocsmáros.

— Hová viszed, hé, a tehenemet!

— Csak a magamét akkor is! — felelem neki.

— Miket beszélsz már itt össze-vissza! Volt is neked tehened, te koldus!

Eddig van, diák uram. A kocsmáros esküdjök, hogy a tehen az övé és nincs senki, aki nekem igazságot szolgáltatna.

— Hej, haj, ez szomorú dolog! — mondta Mátyás király. — Mi kellene tennünk?

— Hát kié a tehen? — kérdezte a király.

Abban a pillanatban ott terült melléjük a kocsmáros.

— Elmégy innen! — rivalt a szegény emberre. — Alighanem elment az eszed, hogy a jóságomra fáj a fogad. Mi nem kéne még? Mért nem követeled a házamat is?

— A miénk! — szólt bele a kocsmárosné.

— Ugy ismerem borjú kora óta, mint a tenyereimet.

— De úgy ám! — toldotta az ura.

— Megláthatnám-e azt a tehenet? — kérdezte akkor Mátyás király.

— Akár mingyárt. Gyere el az istállóba.

Szeliden kérődzött az állat a jászol mellett, amikor valamennyien betört a kapuhoz. Mátyás körüljárta néhányszor, hirtelen a tehen szemére tette a két kezét.

— Mondd meg nekem, kocsmáros, hogy

melyik szemére vak ez a tehen?

— A bal szemére! — sietett az ember a válasszal.

— Bizonyos vagy benne? Jól meggondoltad?

— Oh jaj, dehogya is arra, lelkem uram, — kotyogott bele a felesége. — Én ismerem a riskát, hogy a jobb szemére nem lát szegény.

— A balra, te! — erősködött a kocsmáros. — Ámbátor nem emlékszem bizonyosan, de annyi szent, hogy az egyikre vak.

— Igen, az egyikre vak, — folytatta a felesége.

Mátyás király akkor levette kezét az állatról és azt mondta:

— Hát ha így áll a dolog, nesze szegény ember, vidd haza a tehenedet, mert nincs ennek semmi baja. Olyan egészséges mind a két szeme, akárcsak az enyém.

Akkorára odacsődült a fél falu népe, igen elcsodálkoznak a dolgok állásán, csak a kocsmáros elégedetlenkedett.

— Hogy mersz te beleavatkozni az én ügyeimbe? Ki vagy te?

— Majd a kalodában gondolkozhat szarjta, barátocskám. Zárjátok be ezt az embert, én parancsolom, Mátyás király.

A szegény ember akkor már térdre borulva csókolta a király ruhája szélét.

Sz. Szigethy Vilmos.

Apóságok. Atonál

Testvér-szívek találkoznak.

Szegényes diákebédemet folytatom s gyermek lépik be a vendéglő ajtáján. Tízéves lehet, hónalja alatt vastag ujságnyalábot szorongat. Figyelni kezdem. Ruhája arról tanuskodik, hogy nem rég került városra. Egyes, értelmes gyermeknek látszik, különös szemei vannak vidám gyermekcsillogás égettük.

Meghajítja magát, egy ujságot asztalra terít s hozzáfog az elszármazottakhoz:

— Parancsolnak ujságot? — tessék idenézni! Öngyilkos lett

egy duggazdag uriaszony. — Szenczációs! Igazán tessék venni egyet.

A vendéglős érdeklődni kezd kilétéről,

— Abodi János vagyok, szegény Abodi István édesapámé.

S beszélni kezd családjukról. Elmondja, hogy anyja mosni jár, nénje beállt szolgálni, ő meg egy fél éve ujságot árul.

A vendéglős meghagyja, hogy minden nap hozzon ujságot. Erre öröm csillan meg szemében, felmelegedik, észreveszi, hogy jó emberekkel van dolga s folytatja mondókáját:

— Tudok egy szép verset s ha megengedik, el is mondanám.

S kezdi:

— Szülőföldemen. Irta: Petőfi Sándor.

S hangja előnti az egész terem: hömpölyög, mint tiszta patakocská. Az arcok egyszerre megváltoznak: Petőfi gyermeki lelke tisztára mossa őket. Mint ha ringatta volna is a költő gyermekeit, mikor a gyermek halkabb hangon segédkezett:

*Hazamegyek, ölébe vesz dajkám,
Az altató nóta hangzik ajkán,
Hallgatom s félálomban vagyok
már,
Cserebogár, sárga cserebogár.*

Pénzt adtak a gyermeknek s elbucszott.

S édes szomorúsággal télt meg a lelkem. Ilyen lehettem

TANÁCSADÁS

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt) könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Z. F. Levelét az ügy kellő megmagyarázása után átadtuk szakértőnek. Kérjük sziveskedjék türelemmel megvárni, míg a választ megkapjuk. A választ lapunkban fogjuk megadni.

L. K. A megecetesedett bort nem lehet megjavítani. Arra kell tehát törekednie, hogy a bor ecetszész tartalma alakuljon át ecetté. Ezért a bort olyan edénybe kell tartani, ahol jól érintkezik levegővel. Naponta többször kell kavarni az ecetes bort, így nagyon hamar megecetesedik. Különböző borecet és gyümölcs-ecet készítésének leírását megtalálja dr. Szász Ferenc: „Tanácsadó gyümölcstermelők számára” a könyvben.

Z. F. Az elfagyott krumplit nem kell újból vetni. Vizsgálja meg a földben és minden valószínűség szerint fog kapni ép csírákat. A paszulyt és ugorkát előcsíráztatás után vesse újból. Murok és petrezselyem feltétlenül kiheveri a fagyot.

Özv. V. J-né. A per következtében az Ön hibájából származott perköltségek Önt terhelik és különösképpen viselni tartozik, ha az már jogerős ítélettel megállapítást nyert. Ha 700 lejre rug a megállapított tartozása, úgy az egyszerre fizetendő részlet és pedig az 1934 november 15 és 1935 május hó 15-én fizetendő részlet 17 lej 50 bani.

A. A. A törvény 14 illetve 39 sz. értelmében az az adós, aki novemberben pontosan eleget tett a kötelezettségének és most a má-

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

us 15-iki határidőkor nem tud örleszteni, ugyanazon következményeknek van kitéve, mint ha november hó 15-én esedékes részletet nem fizette volna ki, azaz a hitelező végrehajtást vezethet ellene a májusi részlet erejéig, de csak a vagyon állagának a hozzáadékára, vagy egyéb természetű bevételeire. A törvény értelmében két egymásután következő részlet nem fizetése vonja maga után csak azt a következményt, hogy az illető elveszti a konverziós kedvezményt, aminek

következtében a redukált összeg azonnal esedékes lesz és a hitelező kielégítést szerezhet magának nem csak az adós vagyon állagának a gyümölcseiből de máiból a rendelkezésére álló minden néven nevezendő vagyon állagából is. A törvény azonban azt előírja, ha valaki mégis késlelembe esik és ennek következtében az előbb részletezett jogvesztés miatt ellene már az árverést is kitűzték volna, az adósnak még ebben az esetben is egészen az árverés napjáig joga van az esedékes összeget kifizetni, ami által a beállott jogvesztés összes hátrányai megszűnnek.

B. I. hentes. A törvény a forgalmi adóval kapcsolatosan kötelezi azokat az iparosokat és kereskedőket bizonyos regiszterek vezetésére, akik a törvény értelmében kötelesek ezzel az adóval. Az 1934 április hó 1-én megjelent törvény 9. szakasza világosan előírja, hogy kik azok az adóalanyok, akik ezen adónem fizetésére vannak kötelezve. Ezen szakasz értelmében csak azok az iparosok esnek forgalmi adó alá, akik a vállalataikban legalább 5 lóerős gépekkel dolgoznak és 7 alkalmazottnál többet foglalkoztatnak. Azt gondoljuk, hogy Ön nem esik ebbe a kategóriába, te-

hát nem csak az említett regiszterek vezetésére nem kötelezhető, de egyáltalában az említett adóval sem tartozik.

Hogyan lehet megszüntetni a nyomásos gazdálkodást? Tekintettel arra, hogy a három nyomásos gazdálkodás megszüntetésénél a községi legelőterület megkisebbedik, szükség van a gazdasági tanácsos (Consiliul Agricol) engedélyére. Az 1928 évben megjelent hivatalos lap 90-ik száma intézkedik a községi legelők ügyében ilyen módon.

Az első teendő tehát az, hogy a község birtokossága, vagy a birtokosság többsége kérést ad be a vármegyei gazdasági tanácshoz, hogy a három nyomásos gazdálkodásról át akar térni és ezért üzemterv elkészítését kéri. Ez alkalommal jelentésük be a gazdasági tanácsosnak, hogy ezután szabad gazdálkodást óhajtanak földjeiken és így kéri, hogy földjeiket mentesítsék a legeltetés alól. A kérést román nyelven kell megírni, szabályszerűen fel kell bélyegezni, hogy ne essék semmi kifogás alá.

A. P. A malomipari szakiskola vizsgái a napokban fejeződtek be és az újabb tanfolyam kezdetének ideje még nincsen meghatározva, azonban előreláthatólag csak szeptember hó folyamán kezdődik meg. A szakiskola két részből áll és pedig a rendes hallgatókból, amely tanfolyam csak akkor tartatik meg, ha kellő számú jelentkező van, továbbá a levelezési tanfolyamból, amely a tanulók számára való tekintet nélkül minden körülmények között megtartatik. Ezen utóbbi tanfolyam rendszerint 5 hónapig tart, a tanuló egészen megkapja a tanuláshoz szükséges összes ezakkönyveket, füzeteket stb. Odahaza szabad idejükben

tanulhatnak s az iskolához ott, ahol nem ismernék ki magukat a feladatokban, kérdéseket intézhetnek és a vizsga előtt legalább 5-8 nappal előbb személyesen megjelennek. Velük az összes tárgyakat átveszik és a vizsgára előkészítik. A malomipari szakiskola, a Monitorul Oficial 227-ik számában megjelent és 1925 október 15-ről kelt miniszteri rendelet alapján, a Cluj-i kereskedelmi és iparkamara felelőssége és ellenőrzése alatt működik, amely iskolának a vezetője Hoffmann Tivadar gépészmérnök Cluj, Str. Ilie Macelar 20. A beiratkozásnál igazolni kell legalább 3 évi malmi gyakorlatot, továbbá az elemi számtani tudást, mint szorzás, osztás, illetve ennek megfelelő iskolai képzettséget. A beiratkozás idejét, amennyiben az érdeklődő előjegyztetni magát egy lev. lap utánján, közölni fogjuk, a tankönyvet azonban már most is megrendelheti, amelynek a teljes ára 360 lej, beleértve a postaköltséget is. Ezen teljes tananyagot tartalmazó könyvből a tanuló előre is elkészülhet, függetlenül a tanfolyam megkezdésétől. A levelezési tanfolyamon nem szükséges a tanulónak jelen lenni, miként már említettük, csak a vizsga előtt kb. 8 nappal előbb kell eljönni, hogy a tananyagot át lehessen venni. A tankönyv a következő címen rendelhető meg: Scoala profesionala pentru merrari Cluj, Str. Ilie Macelar 20, az összeg előzetes beküldésével. Minden tanuló a saját anyanyelvén tanulhat és vizsgázhat. A vizsgáztató bizottságba delegálva van az iparfelügyelő, az iparkamara részéről, a minden vizsga alkalmával kiküldött vizsgáztató bizottság és a tantestület.

Apróhirdetések.

Minden szó 4, vastagabb belüvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb belüvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Szerkesztői bizottság

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Id. G. A. Cartă. K. E. Drag. B. J. Dragoşeni de jos. B. Z. Tg. Mureş. N. A. Valcani. N. J. Logig. K. L. Filipişul-Mare. V. D. Oraşeni. A. J. Gredişte.

Többeknek. A fagy elleni védekezés módjait lapunk nem 20-ik, hanem 19-ik számának „Tanulmány” rovatában ismertettük. Sziveskedjenek tehát a 19. számban utána nézni.

L. I. Mint lapunk 20-ik számában megfigyelhette a művelődési eseményekről képeket is tudunk hozni a „Magyar Nép”-ben. Csak kifogástalan felvételeket fogadjunk el, mert a gyenge felvételek az újságpapiroson nem érvényesülnek.

Uriasszony. Rózsahullás című versét alkalomadtán közöljük. Nem látná jónak költői nevet választani? Sziveskedjék erről értesíteni, esetleg más verseket is beküldeni.

S. J. Ferendia. A „Szentháromság” kaszatelep címe Oraşul-Noujud. Sătmar. Kérjen onnan közvetlenül árajánlatot a hivatkozék lapunkra.

N. J. Logig. Lapunkat f. év máj. 1-től címére megindítottuk. Ez év végéig 105 lej megküldéséért kérjük előfizetési díjban.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Ocland-ról: K. I. 150, K. J. 300, V. A. 150, Meresti-

ról: S. M. 100, Sz. A. 150, F. D. 450, Lucta-ról: S. M. 100, A. J. 300, G. I. 100, Gy. F. 175, L. M. A. 300, Gy. G. 130, Gy. I. M. 100, B. J. 150, B. F. 100, Baia-Sft. Cruci-ról: S. J. 658, Vlahita-ról: Takarékp. 600, I. A. J. 150, Sz. I. 183, L. J. 250, A. G. 150, Copalnită-ról: G. J. 20, M. M. 154, Sz. M. 180, Sz. J. 200, S. S. B. 150, L. K. 150, Id. B. D. 100, B. K. 180, J. A. I. 103, Odorheiu-ról: O. D. 115, Bulgăreni-ról: S. T. 75, Dealul-ról: V. M. 100, Sz. P. F. 100, G. Gy. 100, Ifj. P. B. 150, Ifj. T. Gy. Gy. 300, V. Sz. A. 375, P. G. D. 150, M. A. 150, Hitelszöv. 600, N. Gy. I. 150, J. G. 100, Lupeni j. Odorheiu: S. L. 175, Id. J. M. 50, Corundról: M. L. P. 150, L. M. 150, M. D. T. 210, M. S. m. 60, M. S. P. 38, M. G. S. 75, K. S. 150, N. Gy. 150, H. M. 150, Hitelszöv. 150, T. S. 150, Atia-ról: B. T. 75, F. J. 150, P. J. 140, Ocna-de-sus-ról: Gy. A. 154, K. A. 150, Ocna-de-jos-ról: Hitelszöv. 150, K. D. 100, B. L. 175, L. F. 100, L. D. 140, B. T. 150, Zs. A. 100, Praid-ról: S. J. 150, D. G. 150, Zs. L. M. 100, F. Gy. 100, L. F. 150, A. E. M. 100, A. S. 100, Sovata-ról: B. B. 75, Chibed-ról: D. E. M. 185, Macfalau-ról: V. A. 100, D. M. 160, Fogy. Szöv. 150, T. J. 100, Cioc-ról: S. J. 150, Sz. A. 50, G. I. 175, Sangeorgiu-de-Pădure-ról: K. J. 100, VV. Gy. 100, P. Zs. 100, V. J. 150, L. Gy.-né 75, Viforocăş-ról: Cs. A. 100, Giulacuta-ról: L. J. 200, D. Gy. 300 lej.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

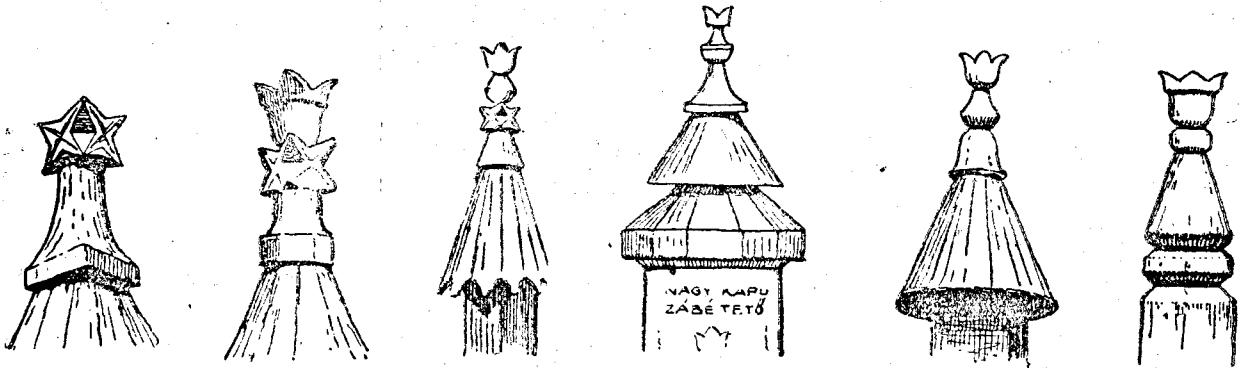
Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

A magyar falu szépségei.

Jelen számunkban kapuzábé (sas) koronát mutatunk többféle változatban. A zábé legfelső végére a liliom alakú dísz kerül, alája egy csészeforma, vagy a kocka alakú csillag, mely a buzogányra emlékeztet. Itt a rajzok megmutatják a formát és a rendet. Az igazi faragott dísz alá pedig a zsindely fedél, hogy a zábéról az eső lecsuroghasson s védje a fát.

díszekkel ékítik. Egy-két színt csak, hogy tarka ne legyen, mert az nem szép.

A zábéfa egy darabból való tölgyfa s a fedésnél lekerekítik, hogy a zsindely pontosan megfeküdjön a fán. Az ilyen díszes kapuk megéri a fáradságot, mert kimondhatatlan díszet adnak a kapunak, de azt is elárulják, hogy a gazdának magyar lelke van. A dísz-

A zsindely végek néhol egyenesek, másutt fecskefark formában kihegyesednek. Minden szónál világosabbak a rajzok.

Az előző számunk egyikében a kapu felső széle is látszik, amelyik lekerekítve a középfelé emelkedő, de szokták vízszintesen is csinálni. Néhol a koronát festik pirossal, kékkel, zölddel; a zábé pedig felfelé hullámosan haladó festett faragott virág-

tetlen kapu csak a fát mutatja amiből készült, a díszített faragott kapu magán viseli a gazda lelkét, megmutatja szívét, érzéseit, magyar voltát. A lélek van rajta s nem csak a fa amiből az készült. Ne sajnáljuk, mutassuk meg, hogy szeretjük a szépet, szeretjük a régi szép példákat s ahol nincs, még a földből is támaszszuk fel újra. Legyen szép; legyen a magyar népe a magyar falu.

Tanulmányok!

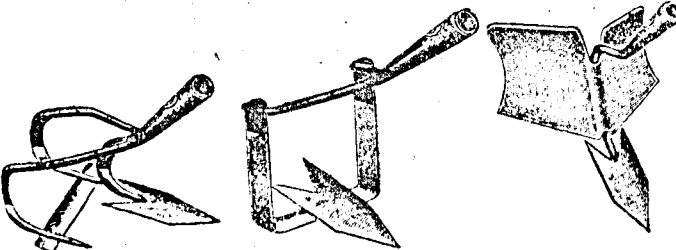
Folyton javulnak a szerszámok!

Több cikkben ismertettük, hogy a földmunkáló eszközök formája az utóbbi időben teljesen átalakult. Annak idején több előfizetőnk megcsináltatta leírásaink alapján az ugynevezett rapid kapát. Ma már a kapának ez a formája is csak szántóföldi művelésnél felel meg a célnak. Kerti munkánál a nyugati kertészetekben különlegesen szerkesztett kapákat használnak. Képünkön három furcsa kapát

mutatunk be. Mindegyiknek különleges rendeltetése van. Az első kapával sorközöket és nagyobb távolságra álló növények földjét porhanyítják. A második számú felel meg leginkább a rendes kapának. A harmadik töltőgető kapa. Ennek segítségével a sorközöket kapálás alkalmával mindjárt töltögethetjük. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy az ilyen új eszközökkel való munkálkodás sokkal könnyebb, mint volt a régi szerszámokkal.

A cukor szerepe az egészségben.

Előző számunkban közöltük, hogy a bogárcsipés ellen kitünő szer a cukor. Egy előfizetőnk ezzel kapcsolatban érdekes levelet küldött arról, hogy az orvosi tudomány megállapításai szerint a cukornak különleges szerepe van a szervezetben. Az orvosok kutatása szerint legtöbb esetben az idegességet az okozza, hogy a vérben nincs elég cukor. Vagyis az olyan emberek, akiknél a vér cukortartalma az átlagon alól marad, nagyon idegesek.

Annak, ki nem él könyvekkel,
Tudálékos írás nem kell,
De ki vágyik jót és hasznost:
A Magyar Nép ontja azt most.

Ezek szerint tehát ideges embereknél a cukor kitünő gyógyszer. Másfelől az a megállapítás, amit közönségesen használnak az ideges és mogorva emberre, hogy „savanyu“, szintén jelentőséggel bír, mert hiszen vérében nincs elég cukor. Azt is megállapították az orvosok, hogy a tulságosan sok cukor sem jó a szervezetben. Hiszen a cukorbeteg nem egyéb, mint a vérnek cukorral való tulságos megtelése. Nem kell azonban feltétlenül cukorbetegben szenvednie valakinek és mégis vérében az átlagnál több cukor lehet. Az ilyen embereknél nagyon gyakran kelések és mérges pattanások lépnek fel. Ugy vagyunk tehát a cukorral is, mint mindennel, hogy abból sem a kevés, sem a sok nem egészséges a szervezetre nézve.

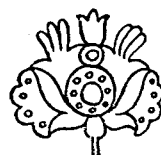
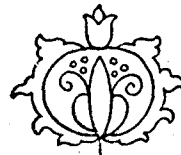

- Mi a neve ennek a tejnek néni?
— Semmi! A tejnek nem szokott neve lenni.
— Ennek a tejnek bizonyosan van. Érzem, hogy meg van keresztelve.

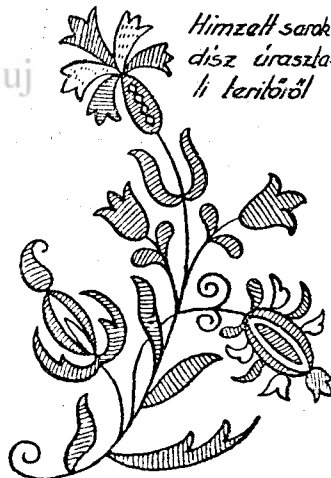
A magyar díszítés alapformái

Állatformák

Himzett sarok
dísz úraszla
li kerítőről

A magyar díszítés alapformái.

Eddigi alapformáink virágok vagy levelek voltak, ma két állatformát is mutatunk be. A szarvas, madár és ritkábban, főleg faragott díszítésekénél a kígyó is előfordul. Himzett sarok díszítésünk, gyöngyszem a magyar díszítés kincstárából.

A feleség hangja.

- Hogy van a kedves felesége?
— Hálisstennek jól: be van rekedve!